

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 290/2021-34

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej, zo sudcu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcu Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpenej JUDr. Martinom Kákošom, advokátom, Bernolákova 1546/32, Topoľčany, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1 Tost 23/2020 z 5. októbra 2020 takto

rozhodol:

1. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1 Tost 23/2020 z 5. októbra 2020 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.
2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1 Tost 23/2020 z 5. októbra 2020 **zrušuje a vec vracia** Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.
3. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.
4. Najvyšší súd Slovenskej republiky **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania **375,24 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 30. decembra 2020 domáha vyslovenia porušenia jej základných práv podľa čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 1 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 40 ods. 1 a 5 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

uzneseniami Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 Ntc 16/2020 z 3. septembra 2020 (ďalej len „prvostupňové uznesenie“) a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 1 Tost 23/2020 z 5. októbra 2020 (ďalej len „namietané uznesenie“). Sťažovateľka navrhuje ústavnému súdu nálezom vysloviť porušenie jej označených práv napadnutými rozhodnutiami všeobecných súdov, označené rozhodnutia zrušiť a vrátiť vec sťažovateľky jednému zo všeobecných súdov na ďalšie konanie a priznať jej tiež náhradu trov právneho zastúpenia. Sťažovateľka ústavnému súdu zároveň navrhla, aby odložil vykonateľnosť namietaného uznesenia najvyššieho súdu.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že krajský súd prvostupňovým uznesením rozhodol v zmysle § 22 ods. 1 zákona č. 154/2010 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o európskom zatýkacom rozkaze“) o vykonaní troch špecifikovaných Európskych zatýkacích rozkazov vydaných na sťažovateľku Štátnou prokuratúrou na súde v Trevice, na výkon spojených súbežných trestov odňatia slobody vo výmere troch rokov a deviatich mesiacov a súčasne v zmysle § 16 ods. 2 zákona o európskom zatýkacom rozkaze zobrať sťažovateľku do vydávacej väzby. O sťažnosti, ktorú sťažovateľka proti prvostupňovému uzneseniu krajského súdu podala, rozhodol najvyšší súd namietaným uznesením, ktorým ju ako nedôvodnú zamietol.

3. Prvý z Európskych zatýkacích rozkazov z 11. februára 2020 sp. zn. N. 47/2016 SIEP (označený ako MAE č. 1) je založený na vykonateľnom rozsudku súdu v Trevice sp. zn. 342/14 R. G. z 19. februára 2014 právoplatnom 21. júla 2014 pre trestný čin únosu a zadržovania maloletého v zahraničí podľa čl. 574 Trestného zákona Talianskej republiky. Ďalší Európsky zatýkací rozkaz z 11. februára 2020 sp. zn. N. 47/2016 SIEP (označený ako MAE č. 2) je založený na vykonateľnom rozsudku súdu v Trevice sp. zn. 1289/2015 R. G. z 15. júla 2015 právoplatnom 29. decembra 2015 pre trestný čin únosu a zadržovania maloletého v zahraničí podľa čl. 574 a 99 (opätovné spáchanie trestného činu) Trestného zákona Talianskej republiky. Napokon posledný z Európskych zatýkacích rozkazov z 11. februára 2020 sp. zn. N. 47/2016 SIEP (označený ako MAE č. 3) je založený na vykonateľnom rozsudku súdu v Trevice z 29. septembra 2010 v spojení s rozsudkom Odvolacieho súdu v Benátkach sp. zn. 1043/2010 R. G. z 10. júla 2015 pre trestný čin únosu a zadržovania maloletého v zahraničí podľa čl. 574 Trestného zákona Talianskej republiky a ublíženia na zdraví podľa čl. 582 Trestného zákona Talianskej republiky.

II.

Argumentácia sťažovateľky

4. Sťažovateľka v úvode ústavnej sťažnosti popisuje skutkové pozadie svojej právnej veci a uvádza, že je matkou maloletého dieťaťa, ktorého otcom je občan Talianskej republiky. Podľa vlastného vyjadrenia podala v minulosti na otca dieťaťa trestné oznámenie pre fyzické napadnutie a vydieranie, keď následne spolu s dieťaťom opustila Taliansku republiku a odcestovala na Slovensko, podľa jej vyjadrenia s vedomím otca maloletého dieťaťa. Naposledy, pokiaľ

ide o otázku starostlivosti o maloleté dieťa sťažovateľky, bol Okresným súdom Topoľčany právoplatným uznesením z 20. septembra 2018 zamietnutý návrh otca maloletého dieťaťa na výkon rozhodnutia na odňatie maloletého dieťaťa od matky a jeho odovzdanie do Talianskej republiky s odôvodnením, že exekučný titul (uznesenie o schválení zmiernosti medzi sťažovateľkou a otcom dieťaťa, ktorým bol nariadený návrat maloletého dieťaťa na územie Talianskej republiky) je síce vykonateľný, avšak vzhľadom na skutočnosť, že rozhodovanie o predmetnom návrhu trvalo osem rokov, musel všeobecný súd prihliadať na záujem dieťaťa, ktoré bolo preukázateľne so svojim otcom v krátkodobom kontakte naposledy v roku 2010, pričom maloleté dieťa má na území Slovenskej republiky vytvorené silné rodinné a sociálne väzby, nerozumie talianskemu jazyku, nepozná prostredie, do ktorého by malo byť odovzdané, a návrat do Talianskej republiky nie je preto v jeho záujme.

5. Sťažovateľka argumentuje, že prvostupňové uznesenie krajského súdu, ktorým tento rozhodol o vykonaní všetkých troch zatýkacích rozkazov, napadla sťažnosťou, v ktorej namietala, že ani jeden z rozsudkov, ktoré sa stali podkladom na vydanie týchto zatýkacích rozkazov, jej nebol doručený, nezúčastnila sa im predchádzajúcich trestných konaní, nebola žiadnym spôsobom predvolaná na pojednávania ani upovedomená o termínoch ich konania, a že v prípade, ak jej bol v uvedených konaniach ustanovený obhajca, najskôr mala mať právo na slobodný výber obhajcu.

6. Sťažovateľka je toho názoru, že krajský súd ani najvyšší súd v konaní o návrhu na vykonanie európskeho zatýkacieho rozkazu vôbec nereflektovali na nesplnenie základných obligatórnych náležitostí európskeho zatýkacieho rozkazu v zmysle § 5 ods. 5 písm. d) zákona o európskom zatýkacom rozkaze, podľa ktorého tento musí obsahovať opis skutkových okolností, za ktorých bol trestný čin spáchaný, vrátane času, miesta a miery účasti vyžadanej osoby na trestnom čine. V dôsledku uvedeného boli skutky uvedené v európskych zatýkacích rozkazoch podľa sťažovateľky všeobecnými súdmi nesprávne právne posúdené s ohľadom na dôvody obligatórneho odmietnutia vykonania európskeho zatýkacieho rozkazu podľa § 23 ods. 1 písm. d) a e) zákona o európskom zatýkacom rozkaze. V nadväznosti na to prezentuje v ústavnej sťažnosti podrobnú argumentáciu, o ktorú opiera svoje tvrdenie o nedostatku presnej špecifikácie času skutkov, ako aj tvrdenie, že bola duplicitne stíhaná a odsúdená za ten istý skutok únosu a zadržovania maloletého v zahraničí, a tiež tvrdenie o nedostatku obojstrannej trestnosti skutku. Podľa vyjadrenia sťažovateľky navyše najvyšší súd posúdil jej námietku premlčania výkonu uloženého trestu arbitrárne, keď konštatoval, že vydaním príkazu z 18. septembra 2018 na spojenie jednotlivých súbežných trestov uložených jednotlivými rozsudkami do jedného trestu došlo v zmysle slovenského právneho poriadku k prerušeniu premlčacej doby a začatiu plynutia novej premlčacej doby, ktorá skončí 18. septembra 2023. Sťažovateľka je totiž toho názoru, že uvedený príkaz bol vydaný Úradom verejného prokurátora pri súde v Treviso, a teda nebol vydaný súdom tak, ako to explicitne vyžaduje § 90 ods. 4 písm. a) Trestného zákona, úkon prokurátora tak nemožno považovať za úkon súdu, ktorým by došlo k prerušeniu premlčacej doby. Uvedený postup považuje za porušenie čl. 50 ods. 4 ústavy a čl. 40 ods. 1 listiny, v zmysle ktorých len súd rozhoduje o vine a treste za trestné činy.

7. Sťažovateľka v závere svojej ústavnej sťažnosti zdôrazňuje, že ako občan Slovenskej republiky bola na základe oboch rozhodnutí všeobecných súdov vydaná na výkon spojeného súbežného trestu vo výmere troch rokov a deviatich mesiacov do cudzieho štátu na podklade rozhodnutia o treste, ktoré nebolo vydané súdom, a to za skutky, ktoré neboli v jednotlivých rozhodnutiach dostatočne presne špecifikované, v dôsledku čoho možno dospieť k záveru, že ide o opakované odsúdenie za totožný skutok, ktorý nespĺňa všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu podľa právneho poriadku Slovenskej republiky. Takýto postup všeobecných súdov nasvedčuje podľa jej názoru svojvôli pri výklade a aplikácii zákona o európskom zatýkacom rozkaze, kde sa konajúce súdy natoľko odchýlili od znenia príslušných ustanovení citovaného zákona, že tým popreli ich účel a význam. V označenom postupe všeobecných súdov vidí porušenie všetkých svojich namietaných práv.

III.

Vyjadrenie najvyššieho súdu a replika sťažovateľky

III.1. Vyjadrenie najvyššieho súdu:

8. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 290/2021-17 z 2. júna 2021 prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie v rozsahu namietaného porušenia všetkých označených práv namietaným uznesením najvyššieho súdu a vo zvyšnej časti ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol. V súvislosti s vecným prerokovaním ústavnej sťažnosti vyzval 11. júna 2021 predsedu najvyššieho súdu na vyjadrenie sa k vecnej stránke ústavnej sťažnosti.

9. Na výzvu ústavného súdu reagovala podpredsedníčka najvyššieho súdu podaním č. k. KP 3/2021-310 z 22. júna 2021 prostredníctvom vyjadrenia sudcu spravodajcu, ktorý v ňom prezentoval stanovisko, podľa ktorého k porušeniu ústavnou sťažnosťou namietaných práv sťažovateľky nedošlo. V predmetnom stanovisku sudca spravodajca v konkrétnosti uviedol, že sa s námietkami sťažovateľky spočívajúcimi v tvrdeniach, že jej rozhodnutia talianskych súdov neboli nikdy doručené a že nebola nijakým spôsobom upovedomená o termíne pojednávania, riadne vysporiadal v prvostupňovom uznesení krajský súd, pričom tieto námietky ani nenapĺňali žiaden z dôvodov na odmietnutie vykonania európskeho zatýkacieho rozkazu. Ďalej vo vyjadrení k otázke možného premlčania výkonu trestu dôvodil zistením, že talianske justičné orgány minimálne 18. septembra 2018 vykonali opatrenie – úkon smerujúci k výkonu trestu, o premlčanie ktorého ide, a to vydaním príkazu na spojenie súbežných trestov do trestu jedného, pričom nie je relevantné, či uvedený úkon vykonal súd, alebo iná oprávnená autorita podľa cudzieho práva. Označeným úkonom došlo podľa slovenského právneho poriadku k prerušeniu premlčacej doby a začala plynúť nová premlčacia doba, ktorá sa skončí 18. septembra 2023. Sudca spravodajca napokon uviedol, že podľa mienky najvyššieho súdu boli zároveň riadne opísané skutkové okolnosti, za ktorých boli trestné činy, na ktoré sa európske zatýkacie rozkazy vzťahujú, spáchané a skutočnosť, že tieto zatýkacie rozkazy boli vydané orgánmi prokuratúry, nie je prekážkou, pretože z oznámenia Talianskej republiky vyplýva, že prokurátori sú pri výkone svojich právomoci v dostatočnej miere

nezávislí od pokynov a vplyvov výkonnej moci. V závere vyjadrenia tak sudca spravodajca uzavrel, že dôvody na odmietnutie vykonania dotknutých Európskych zatýkacích rozkazov neboli zistené.

III.2. Replika sťažovateľky:

10. Právny zástupca sťažovateľky možnosť vyjadriť sa k stanovisku najvyššieho súdu nevyužil.

11. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) vec prejednal a rozhodol bez nariadenia ústneho pojednávania, keďže na základe obsahu podaní dospel k záveru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

12. Sťažovateľka považuje obe rozhodnutia všeobecných súdov, ktorými tieto rozhodli o vykonaní Európskych zatýkacích rozkazov vydaných justičným orgánom Talianskej republiky, za arbitrárne, kde túto arbitrárnosť vidí v svojvôli postupu súdov pri výklade a aplikácii zákona o európskom zatýkacom rozkaze.

13. Ústavný súd hneď v úvode poukazuje na východiská svojej rozhodovacej činnosti, ktorými sa riadi pri posudzovaní námietok tzv. arbitrárnosti rozhodnutí všeobecných súdov a uvádza, že skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (podobne aj I. ÚS 13/00, I. ÚS 20/03, IV. ÚS 43/04). Ďalej ústavný súd poukazuje aj na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), ktorú v rámci svojej rozhodovacej činnosti štandardne zohľadňuje a v zmysle ktorej ESLP formuluje v rámci práva na spravodlivý proces požiadavku náležitého odôvodnenia rozhodnutia ako korelátu práva účastníka konania prednášať návrhy a argumenty, aby mu na nich bola poskytnutá relevantná odpoveď. Povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutie však automaticky neznamená povinnosť poskytnúť podrobnú odpoveď na každý nastolený argument (napr. rozhodnutie ESLP vo veci Van de Hurk c. Holandsko z 19. 4. 1994). Garancie poskytované čl. 46 ods. 1 ústavy zaväzujú konajúci súd poskytnúť špecifickú odpoveď na argumenty majúce rozhodujúci význam pre výsledok rozhodnutia (napr. rozhodnutia ESLP vo veci Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997 a vo veci Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

14. Právna úprava vydania osoby na základe európskeho zatýkacieho rozkazu, ktorá upravuje postup slovenských orgánov verejnej moci rozhodujúcich o výkone európskeho zatýkacieho rozkazu vydaného justičným orgánom iného členského štátu Európskej únie, je zakotvená v tretej časti zákona o európskom zatýkacom rozkaze (§ 11 a nasl.). Obligatórne obsahové náležitosti európskeho zatýkacieho rozkazu upravujú § 5 ods. 5 a 6 zákona o európskom zatýkacom rozkaze.

15. Ústavný súd sa oboznámil s relevantnou právnou úpravou obsiahnutou v zákone o európskom zatýkacom rozkaze, ktorá bola vo veci sťažovateľky aplikovaná, a tiež s obsahom oboch uznesení všeobecných súdov, ktorými bolo rozhodnuté o vykonaní jednotlivých Európskych zatýkacích rozkazov vydaných príslušnými justičnými orgánmi Talianskej republiky. Úlohou ústavného súdu bolo posúdiť, či sa záver namietaného uznesenia najvyššieho súdu opiera o ústavne súladnú interpretáciu aplikovaných zákonných ustanovení a či sú v ňom otázky majúce podstatný význam pre rozhodnutie o sťažnosti sťažovateľky, ktorú uplatnila voči prvostupňovému uzneseniu o vykonaní uvedených Európskych zatýkacích rozkazov, zodpovedané ústavne akceptovateľným spôsobom.

16. Podľa § 5 ods. 5 zákona o európskom zatýkacom rozkaze európsky zatýkací rozkaz musí obsahovať

- a) meno a priezvisko vyžiadanej osoby, ďalšie osobné údaje umožňujúce jeho identifikáciu, údaje o štátnej príslušnosti, a ak sú k dispozícii, fotografiu a odtlačky prstov,
- b) identifikačné údaje príkazu na zatknutie, medzinárodného zatýkacieho rozkazu alebo iného vykonateľného rozhodnutia s rovnakým účinkom, alebo vykonateľného rozhodnutia, ktorým bol uložený trest odňatia slobody,
- c) údaje o dĺžke uloženého trestu, ak bola vyžiadaná osoba právoplatne odsúdená, alebo zákonom ustanovený rozsah sankcie, ktorú možno uložiť za daný skutok,
- d) opis skutkových okolností, za ktorých bol trestný čin spáchaný, vrátane času, miesta a miery účasti vyžiadanej osoby na trestnom čine,
- e) skutkovú podstatu a právnu kvalifikáciu trestného činu,
- f) názov, adresu, číslo telefónu a faxu a elektronickú adresu orgánu, ktorý európsky zatýkací rozkaz vydal,
- g) meno, priezvisko, odtlačok úradnej pečiatky a podpis zástupcu orgánu, ktorý európsky zatýkací rozkaz vydal.

Podľa § 5 ods. 6 zákona o európskom zatýkacom rozkaze európsky zatýkací rozkaz vydaný na účely vyžiadania odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody, ak bol rozsudok vydaný v konaní proti ušlému alebo v jeho neprítomnosti, musí okrem údajov uvedených v odseku 5 obsahovať údaje o spôsobe zaistenia práv obhajoby obvineného v konaní.

Podľa 14 ods. 3 zákona o európskom zatýkacom rozkaze vyžiadaná osoba má právo zvoliť si obhajcu aj v štáte pôvodu v súlade s právom tohto štátu na účel poskytovania súčinnosti obhajcovi, ktorý zastupuje vyžiadanú osobu v konaní o európskom zatýkacom rozkaze na území

Slovenskej republiky; uplatnenie práva vyžiadanej osoby v štáte pôvodu nemá vplyv na lehoty podľa § 24 a 25. O využití tohto práva vyžiadanej osoby informuje prokurátor bezodkladne justičný orgán štátu pôvodu.

Podľa § 19 ods. 1 zákona o európskom zatýkacom rozkaze prokurátor krajskej prokuratúry príslušný podľa § 11 vykoná predbežné vyšetrovanie. Účelom predbežného vyšetrovania je zistiť, či sú dané podmienky na vykonanie európskeho zatýkacieho rozkazu.

Podľa § 19 ods. 3 zákona o európskom zatýkacom rozkaze po doručení originálu európskeho zatýkacieho rozkazu s prekladom do štátneho jazyka ak sa preklad vyžaduje, prokurátor vyžiadanú osobu poučí o možnosti súhlasiť s vydaním a o dôsledkoch tohto súhlasu, zároveň túto osobu poučí o tom, že udelený súhlas nemožno odvolať; ďalej túto osobu poučí o možnosti vzdať sa uplatnenia zásady špeciality podľa § 31 ods. 1 a o dôsledkoch vzdania sa uplatnenia tejto zásady, ak by sa inak táto zásada vo vzťahu k štátu pôvodu uplatnila. Poučenie o právach vyžiadanej osoby podľa tejto časti (tretia časť zákona o európskom zatýkacom rozkaze – Postup slovenských orgánov ako vykonávajúcich justičných orgánov) sa vyžiadanej osobe poskytne aj písomne a v prípade potreby sa jej aj primerane vysvetlí.

Podľa § 19 ods. 5 zákona o európskom zatýkacom rozkaze ak informácie poskytnuté justičným orgánom štátu pôvodu v európskom zatýkacom rozkaze nie sú dostatočné pre rozhodnutie o jeho výkone, najmä ak európsky zatýkací rozkaz neobsahuje všetky povinné náležitosti a údaje nevyhnutné na rozhodnutie, alebo ak je zrejmé, že ho zjavne vydal orgán, ktorý nebol príslušný na jeho vydanie, alebo ak právne hodnotenie skutku ako trestného činu podliehajúceho vydaniu alebo nepodliehajúceho preskúmaniu obojstrannej trestnosti je zjavne nesprávne, požiada prokurátor neodkladne justičný orgán štátu pôvodu o dodatočné informácie. Zároveň môže určiť primeranú lehotu na ich zaslanie s prihliadnutím na lehoty na prijatie rozhodnutia o výkone európskeho zatýkacieho rozkazu podľa § 24.

Podľa § 22 ods. 1 zákona o európskom zatýkacom rozkaze po skončení predbežného vyšetrovania rozhodne súd na návrh prokurátora o výkone európskeho zatýkacieho rozkazu; to neplatí, ak sa postupuje podľa § 21 ods. 2. Ak súd pre rozhodnutie považuje za nevyhnutné získanie dodatočných informácií, požiada príslušného prokurátora o doplnenie návrhu.

Podľa § 22 ods. 4 zákona o európskom zatýkacom rozkaze ak sa v konaní preukáže, že existuje dôvod odmietnutia vykonania európskeho zatýkacieho rozkazu podľa § 23 ods. 1, súd rozhodne, že európsky zatýkací rozkaz sa nevykoná. Ak sa v konaní preukáže, že existuje dôvod odmietnutia podľa § 23 ods. 2, súd môže rozhodnúť, že sa európsky zatýkací rozkaz nevykoná.

Podľa § 22 ods. 7 zákona o európskom zatýkacom rozkaze proti rozhodnutiu krajského súdu o výkone európskeho zatýkacieho rozkazu je prípustná sťažnosť vyžiadanej osoby len pre niektorý z dôvodov odmietnutia vykonania európskeho zatýkacieho rozkazu podľa § 23 ods. 1, sťažnosť má odkladný účinok; sťažnosť prokurátora je prípustná pre niektorý z dôvodov odmietnutia vykonania európskeho zatýkacieho rozkazu podľa § 23 alebo ak rozhodnutím o výkone európskeho zatýkacieho rozkazu bol porušený tento zákon; sťažnosť má odkladný účinok.

Podľa § 22 ods. 8 zákona o európskom zatýkacom rozkaze o sťažnosti rozhoduje najvyšší súd na neverejnom zasadnutí. Najvyšší súd po doplnení konania, ak je to potrebné, sám rozhodne o výkone európskeho zatýkacieho rozkazu.

Podľa § 23 ods. 1 zákona o európskom zatýkacom rozkaze vykonanie európskeho zatýkacieho rozkazu sa odmieta, ak

a) sa na trestný čin, pre ktorý bol vydaný európsky zatýkací rozkaz, vzťahuje amnestia, ktorá bola udelená v Slovenskej republike, a slovenský právny poriadok upravuje právomoc slovenských orgánov na trestné stíhanie tohto trestného činu,

b) vykonávajúci justičný orgán má informáciu, že konanie vedené v niektorom členskom štáte proti vyžiadanej osobe pre ten istý skutok právoplatne skončilo odsudzujúcim rozsudkom, ktorý bol už vykonaný, v súčasnosti sa vykonáva, alebo už nemôže byť vykonaný podľa právnych predpisov členského štátu, v ktorom bol vynesенý,

c) vyžiadaná osoba nie je podľa právneho poriadku Slovenskej republiky z dôvodu jej veku trestne zodpovedná za konanie, pre ktoré bol vydaný európsky zatýkací rozkaz,

d) skutok, pre ktorý bol vydaný európsky zatýkací rozkaz, nie je trestným činom podľa právneho poriadku Slovenskej republiky a nejde o konanie podľa § 4 ods. 4 a 5; vo vzťahu k daniam, poplatkom, clám alebo k mene nie je možné odmietnuť výkon európskeho zatýkacieho rozkazu iba preto, že právny poriadok Slovenskej republiky neupravuje rovnaký druh daní alebo ciel alebo neobsahuje rovnaké ustanovenia týkajúce sa daní, poplatkov, ciel alebo meny ako právny poriadok štátu pôvodu,

e) vykonávajúci justičný orgán zistil, že trestné stíhanie alebo výkon trestu odňatia slobody vyžiadanej osoby sú premlčané podľa právneho poriadku Slovenskej republiky a na stíhanie trestného činu je daná právomoc slovenských orgánov podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, alebo

f) súd na základe postupu podľa § 21a rozhodol o uznaní a výkone rozhodnutia, na základe ktorého bol vydaný európsky zatýkací rozkaz, do Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu.

Podľa ustanovení § 23 ods. 2 zákona o európskom zatýkacom rozkaze vykonanie európskeho zatýkacieho rozkazu možno odmietnuť, ak

a) vyžiadaná osoba je trestne stíhaná v Slovenskej republike pre ten istý skutok, pre ktorý bol vydaný európsky zatýkací rozkaz,

b) slovenské orgány rozhodli o tom, že pre skutok, pre ktorý bol vydaný európsky zatýkací rozkaz, sa nezačne trestné stíhanie alebo sa v začatom trestnom stíhaní nebude pokračovať, alebo bolo v inom členskom štáte vydané právoplatné rozhodnutie voči tej istej osobe pre ten istý skutok, ktoré bráni ďalšiemu konaniu,

c) vykonávajúci justičný orgán má informáciu, že konanie vedené v niektorom treťom štáte proti vyžiadanej osobe pre ten istý skutok právoplatne skončilo odsudzujúcim rozsudkom, ktorý bol už vykonaný, v súčasnosti sa vykonáva, alebo už nemôže byť vykonaný podľa právnych predpisov tretieho štátu, v ktorom bol vynesенý,

d) európsky zatýkací rozkaz sa týka skutkov, ktoré sa podľa právneho poriadku Slovenskej republiky považujú za spáchané čiastočne alebo v celom rozsahu na území Slovenskej republiky, na palube lode plávajúcej pod štátnou vlajkou Slovenskej republiky alebo na palube lietadla zapísaného v registri lietadiel Slovenskej republiky; vykonanie európskeho zatýkacieho rozkazu

možno v tomto prípade odmietnuť aj vtedy, ak skutok nie je trestným činom podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, alebo

e) európsky zatýkací rozkaz sa týka skutkov, ktoré boli spáchané mimo územia štátu pôvodu, a právny poriadok Slovenskej republiky neumožňuje trestné stíhanie pre rovnaké skutky, ak boli spáchané mimo územia Slovenskej republiky.

Podľa § 23 ods. 3 zákona o európskom zatýkacom rozkaze súd, ktorý rozhoduje o výkone európskeho zatýkacieho rozkazu vydaného na účel výkonu trestu odňatia slobody, môže rozhodnúť o odmietnutí jeho vykonania, ak sa vyžiadaná osoba osobne nezúčastnila konania, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia; to neplatí, ak sa v európskom zatýkacom rozkaze uvádza, že vyžiadaná osoba v súlade s procesnými požiadavkami právneho poriadku štátu pôvodu

a) bola včas predvolaná, a tým informovaná o termíne a mieste konania, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia, alebo sa jej inými prostriedkami doručili informácie o termíne a mieste konania takým spôsobom, že bolo jednoznačne preukázané, že si bola vedomá plánovaného konania a informovaná o tom, že justičný orgán štátu pôvodu môže vydať rozhodnutie, ak sa nezúčastní konania, alebo

b) vedomá si plánovaného konania splnomocnila právneho zástupcu, ktorý bol vymenovaný dotknutou osobou alebo ustanovený štátom, aby ju obhajoval v konaní, a tento právny zástupca ju v konaní obhajoval, alebo

c) po tom, ako sa jej doručilo rozhodnutie a bola výslovne poučená o práve podať návrh na obnovu konania alebo odvolanie, na konaní o ktorých má dotknutá osoba právo zúčastniť sa a ktoré umožnia opätovné preskúmanie samotnej veci vrátane nových dôkazov a ktoré môžu viesť k zrušeniu pôvodného rozhodnutia a vydaniu nového, výslovne uviedla, že proti rozhodnutiu nepodáva návrh na obnovu konania alebo odvolanie, alebo nepodala návrh na obnovu konania alebo odvolanie v rámci príslušnej lehoty, alebo

d) jej nebolo rozhodnutie doručené, pričom jej bude doručené bezodkladne po jej odovzdaní do štátu pôvodu a súčasne bude výslovne poučená o práve na obnovu konania alebo na podanie odvolania, na konaní o ktorých má dotknutá osoba právo zúčastniť sa a ktoré umožnia opätovné preskúmanie samotnej veci vrátane nových dôkazov a ktoré môžu viesť k zrušeniu pôvodného rozhodnutia a vydaniu nového, a informovaná o lehote na podanie návrhu na obnovu konania alebo odvolania tak, ako je uvedené v európskom zatýkacom rozkaze.

17. V odôvodnení prvostupňového uznesenia krajský súd uviedol, že všetky tri Európske zatýkacie rozkazy z 11. februára 2020 boli vydané na výkon jedného spojeného súbežného trestu, kde k spojeniu troch uložených trestov došlo príkazom Úradu verejného prokurátora pri súde v Treviso na spojenie súbežných trestov z 18. októbra 2018 (správne má byť 18. septembra 2018, pozn.). Ďalej krajský súd s odkazom na § 4 ods. 2 písm. b) a § 23 ods. 1 zákona o európskom zatýkacom rozkaze okrem iného konštatoval, že všetky skutky, pre ktoré bola sťažovateľka v štáte pôvodu odsúdená a pre ktoré boli Európske zatýkacie rozkazy vydané, sú trestnými činmi aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, a to prečin únosu podľa § 210 Trestného zákona, prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona a prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 349 Trestného zákona, pričom výkon trestu odňatia slobody nie je premlčaný. K námietkam, ktoré pred krajským súdom predniesol obhajca sťažovateľky,

krajský súd dôvodil, že sa sťažovateľka konania pred súdom v Treviso síce nezúčastnila, vo všetkých troch prípadoch však bola zastúpená svojím advokátom, ďalej že námietky o tom, že sťažovateľke nebolo doručené žiadne predvolanie na uvedené trestné konania a že jej nebol doručený odsudzujúci rozsudok, sú v danom prípade irelevantné, keďže z dokladov, ktoré sama sťažovateľka predložila, vyplynulo, že o existencii vedených konaní musela mať vedomosť, čo deklarovala aj v súvisiacom civilnom konaní. Krajský súd tak uzavrel, že neexistuje ani jeden z dôvodov na odmietnutie vykonania dotknutých Európskych zatýkacích rozkazov.

18. Najvyšší súd v namietanom uznesení s odkazom na odôvodnenie prvostupňového uznesenia krajského súdu konštatoval, že všetky skutky, pre ktoré boli Európske zatýkacie rozkazy vydané, sú trestnými činmi aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky. Vo vzťahu k možnému premlčaniu výkonu trestu na území Slovenskej republiky najvyšší súd uviedol, že sťažovateľke boli uložené tresty rozsudkom súdu v Treviso z 19. februára 2014, ktorý sa stal právoplatným 21. júla 2014, rozsudkom súdu v Treviso z 29. septembra 2010, ktorý sa stal právoplatným 16. októbra 2015 a rozsudkom súdu v Treviso z 15. júla 2015, ktorý sa stal právoplatným 29. decembra 2015. Následne podľa vyjadrenia najvyššieho súdu 18. septembra 2018 došlo k vydaniu príkazu na spojenie súbežných trestov do trestu jedného, kde vyžiadanej sťažovateľke bola daná možnosť, aby sa k tomuto rozhodnutiu vyjadrila. Najvyšší súd poukázal na právnu úpravu v Slovenskej republike regulujúcu podmienky premlčania výkonu trestu odňatia slobody, a to na § 90 Trestného zákona, a konštatoval, že v prípade sťažovateľky sa výkon uloženého trestu premlčí po uplynutí premlčacej doby, ktorá je päť rokov, a keďže talianske justičné orgány minimálne dňa 18. septembra 2018 vykonali opatrenie – úkon smerujúci k výkonu trestu, o premlčanie ktorého ide, a to vydaním príkazu na spojenie súbežných trestov do trestu jedného, čím v zmysle slovenského právneho poriadku došlo k prerušeniu premlčacej doby a plynutiu novej premlčacej doby, ktorá sa skončí 18. septembra 2023. Najvyšší súd teda v závere uviedol, že dôvody na odmietnutie vykonania Európskych zatýkacích rozkazov, ktoré predpokladajú ustanovenia § 23 ods. 1 zákona o európskom zatýkacom rozkaze, nezistil.

19. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka ako jeden z dôvodov na odmietnutie vykonania dotknutých Európskych zatýkacích rozkazov označila dôvod podľa § 23 ods. 1 písm. d) zákona o európskom zatýkacom rozkaze, teda nesplnenie podmienky obojstrannej trestnosti, kde toto svoje tvrdenie podporila argumentáciou o nedostatku náležitosti dotknutých Európskych zatýkacích rozkazov, a to náležitosti podľa § 5 ods. 5 písm. d) zákona o európskom zatýkacom rozkaze. V tomto smere sťažovateľka namietala, že je opis skutkových okolností, za ktorých mali byť jednotlivé trestné činy kvalifikované talianskymi súdmi ako únos a zadržiavanie maloletého v zahraničí, nedostatočný, keď podľa jej mienky nie je čas skutkov ani v jednom z vydaných Európskych zatýkacích rozkazov náležite vymedzený.

Ústavný súd sa s uvedenými argumentmi sťažovateľky musel stotožniť a v tomto kontexte uvádza, že náležitá argumentácia týkajúca sa overenia splnenia podmienky obojstrannej trestnosti v oboch rozhodnutiach všeobecných súdov, tak krajského súdu ako aj najvyššieho súdu, absentuje, keďže sa táto obmedzuje iba na konštatáciu, že všetky skutky, pre ktoré bola sťažovateľka v štáte pôvodu odsúdená a pre ktoré boli Európske zatýkacie rozkazy vydané, sú trestnými činmi aj podľa

právneho poriadku Slovenskej republiky, a to prečin únosu podľa § 210 ods. 1 Trestného zákona, prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 a ods. 2 písm. a) Trestného zákona a prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 349 Trestného zákona. Ústavný súd poznamenáva, že základným predpokladom na vykonanie kontroly obojstrannej trestnosti je náležité vymedzenie skutkových okolností, za ktorých bol trestný čin spáchaný, vrátane miesta a času, tak ako to predpokladá § 5 ods. 5 písm. d) zákona o európskom zatýkacom rozkaze. Ide o náležitosť európskeho zatýkacieho rozkazu, ktorá umožňuje v procedúre kontroly obojstrannej trestnosti overiť, že skutok (skutky) v odsudzujúcom rozhodnutí štátu pôvodu predstavujú trestný čin (trestné činy) aj vo vykonávajúcom štáte. O perfektnosti označenej náležitosti v jednotlivých Európskych zatýkacích rozkazoch označených talianskou stranou ako MAE č. 1, 2 a 3 však nemožno hovoriť (pozri body e/ formulárov jednotlivých Európskych zatýkacích rozkazov), keďže je v nich opis skutkových okolností (v prípade trestného činu únosu a zadržovania maloletého v zahraničí), za ktorých boli trestné činy spáchané, neurčitý a nedostatočný, predovšetkým vo vzťahu k času ich spáchania. Je tak prirodzené, že zodpovedajúca kontrola obojstrannej trestnosti ako jeden z predpokladov, ktorého splnenie sa pre pozitívne rozhodnutie o vykonaní európskeho zatýkacieho rozkazu vyžaduje, tak nemohla byť zo strany všeobecných súdov ani riadne vykonaná. Ústavný súd zdôrazňuje, že je nevyhnutné, aby vo vydávacom type súdneho rozhodnutia bola procedúra preskúmania obojstrannej trestnosti v skutkovo komplikovanejších prípadoch vyžadovanej osobe podrobne, vyčerpávajúco a zároveň jasne vysvetlená. Prípád sťažovateľky, ktorá bola trikrát opakovane odsúdená za totožný trestný čin, ktorého sa v podstate dopustila jediným aktom – vyvolaním a udržiavaním protiprávneho stavu, je treba z pohľadu vyriešenia otázky obojstrannej trestnosti považovať za skutkovo komplikovanejší.

20. V ďalšom bode ústavnej sťažnosti sťažovateľka označila za arbitrárny aj postup konajúcich súdov pri riešení otázky možného premlčania výkonu uložených trestov ako jedného z obligatórnych dôvodov na odmietnutie vykonania európskeho zatýkacieho rozkazu. Sťažovateľka je toho názoru, že úkon – príkaz Úradu verejného prokurátora pri súde v Trevice z 18. septembra 2018 na spojenie jednotlivých súbežných trestov uložených jednotlivými rozsudkami do jedného trestu, nie je dôvodom spôsobilým prerušiť plynutie premlčacej doby, keďže ide o opatrenie, ktoré nevykonal nezávislý súd, tak ako to predpokladá § 90 ods. 4 písm. a) Trestného zákona.

Ústavný súd v tomto smere konštatuje, že obe rozhodnutia všeobecných súdov odkazujúce na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie (rozhodnutie v spojených veciach C-508/18 a C-82/19 PPU) sťažovateľke síce vysvetlili, na podklade akých úvah je možné Úrad verejnej prokuratúry pri súde v Trevice kvalifikovať ako dostatočne nezávislý „súdny orgán“ spôsobilý k vydaniu európskeho zatykača v súlade s čl. 6 ods. 1 rámcového rozhodnutia Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi, avšak nevysvetlili jej, či spĺňa označený justičný orgán Talianskej republiky potrebné kvality aj v prípade realizácie takého úkonu, akým je opatrenie smerujúce k výkonu uloženého trestu, za ktorý všeobecné súdy považovali príkaz Úradu verejného prokurátora pri súde v Trevice z 18. septembra 2018 na spojenie jednotlivých súbežných trestov uložených jednotlivými rozsudkami do jedného trestu.

Ústavný súd však, pokiaľ ide o zodpovedanie otázky danosti označeného dôvodu, v záujme komplexného vyriešenia tejto otázky považuje za potrebné vysporiadať sa s ešte jedným relevantným momentom prípadu sťažovateľky. Je síce pravdou, že všetky tri tresty uložené jednotlivými rozsudkami boli spojené do jedného súbežného trestu prostredníctvom označeného príkazu, ktorý znie na výkon „hlavného trestu odňatia slobody 3 roky a 9 mesiacov“, avšak podkladom na vydanie sťažovateľky nie je jeden následne vydaný zatýkací rozkaz, ktorý by obsiahnutým trestom korešpondoval uvedenému príkazu, ale tri osobitné zatýkacie rozkazy vydané samostatne pre každý odsudzujúci rozsudok. Podľa názoru ústavného súdu je tak namieste zodpovedať aj čiastkovú otázku, či nie je potrebné z uvedeného dôvodu posudzovať otázku možného premlčania výkonu uložených trestov osobitne, pri každom z uložených trestov samostatne, kde by v uvedenej situácii nebolo možné na vydaný príkaz na spojenie súbežných trestov prihliadnuť ako na relevantný dôvod (moment) prerušenia premlčacej doby.

21. Ústavný súd uzatvára, že právne otázky, ktorých vyriešenie bolo pre posúdenie veci sťažovateľky relevantné, neboli v konaní pred všeobecnými súdmi, a teda ani v namietanom uznesení najvyššieho súdu náležite zodpovedané. Ústavný súd tak dospel k záveru, že namietané uznesenie najvyššieho súdu nespĺňa atribúty ústavne akceptovateľného rozhodnutia súdu, keďže jeho odôvodnenie neposkytuje dostatok relevantných dôvodov na najvyšším súdom prijatý záver o zamietnutí sťažnosti sťažovateľky.

22. Z uvedených dôvodov dospel ústavný súd k záveru, že namietané uznesenie najvyššieho súdu porušuje základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy (bod 1 výroku tohto nálezu).

23. Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru poukazuje ústavný súd na právny názor ESLP, podľa ktorého procedúra odovzdávania osôb na základe európskeho zatýkacieho rozkazu sa netýka rozhodovania o trestnom obvinení (rozhodnutie vo veci Monedero Angora proti Španielsku zo 7. 10. 2008). Z uvedeného dôvodu nie je obsah čl. 6 ods. 1 dohovoru na prípady týkajúce sa označenej procedúry aplikovateľný a ústavný súd tak na základe uvedeného v označenej časti ústavnej sťažnosti sťažovateľky nevyhovel (bod 3 výroku tohto nálezu).

24. Pokiaľ ide o namietané porušenie čl. 17 ods. 2 a čl. 50 ods. 1 a 5 ústavy a čl. 40 ods. 1 a 5 listiny, ústavný súd sa riadil princípom minimalizácie svojich zásahov do právomoci všeobecných súdov (alebo iných orgánov verejnej moci), rozhodnutia ktorých sú v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy preskúmané (IV. ÚS 303/04, IV. ÚS 64/2010, IV. ÚS 100/2014, I. ÚS 183/2019), ktorý vyplýva z jeho subsidiárneho postavenia pri ochrane základných práv a slobôd. Vychádzal pritom v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (II. ÚS 182/06, IV. ÚS 311/08, I. ÚS 183/2019) z toho, že v nadväznosti na vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy namietaným uznesením najvyššieho súdu a jeho zrušením sa otvára priestor na to, aby sa všeobecné súdy v ďalšom postupe sami vysporiadali s ochranou práv sťažovateľky v zmysle citovaných článkov ústavy a listiny. Ústavný súd preto aj v označenej časti

ústavnej sťažnosti sťažovateľky nevyhoveli, uprednostňujúc právomoc všeobecných súdov na ochranu subjektívnych práv účastníkov konania pred ich ochranou zo strany ústavného súdu (bod 3 výroku tohto nálezu).

Obiter dictum

25. Sťažovateľka už od začiatku konania o európskom zatýkacom rozkaze, teda už pred príslušným prokurátorom a aj pred všeobecnými súdmi namietala a prezentovala tvrdenia o osobnej neúčasti na vedených trestných konaniach pred súdmi v Taliansku, na ktoré nebola podľa jej vyjadrenia predvolaná a nerealizovala tak svoju obhajobu ani prostredníctvom zvoleného obhajcu. Najvyšší súd v konaní o sťažnosti proti prvostupňovému uzneseniu krajského súdu poukázal na to, že ide o skutočnosti nespádajúce do rámca dôvodov na obligatórne odmietnutie vykonania európskeho zatýkacieho rozkazu, ktoré by právna úprava umožňovala vyžiadanej osobe v podanej sťažnosti uplatniť, podľa najvyššieho súdu navyše tieto skutočnosti nenapĺňajú žiaden z dôvodov na odmietnutie vykonania európskeho zatýkacieho rozkazu.

Ústavný súd sa stotožňuje so stanoviskom najvyššieho súdu iba čiastočne, a to v tom smere, že naozaj nejde o dôvody pre obligatórne odmietnutie vykonania európskeho zatýkacieho rozkazu, ktoré právna úprava umožňuje uplatniť vyžiadanej osobe v podanej sťažnosti. Ústavný súd však v záujme presnosti uvádza, že v prípade rozhodovania o vykonaní európskeho zatýkacieho rozkazu vydaného na účel výkonu trestu odňatia slobody, pokiaľ sa vyžiadaná osoba osobne nezúčastnila trestného konania, ktoré viedlo k vydaniu odsudzujúceho rozhodnutia, povinnou náležitosťou vyplneného formulára európskeho zatýkacieho rozkazu sú aj údaje o spôsobe zaistenia práv obhajoby obvineného (vyžiadanej osoby) v danom trestnom konaní v súlade s procesnými požiadavkami právneho poriadku štátu pôvodu v intenciách § 23 ods. 3 zákona o európskom zatýkacom rozkaze. Súdne konanie a odsúdenie vyžiadanej osoby v neprítomnosti (*in absentia*) v prípade neuvedenia údajov o spôsobe zaistenia práv obhajoby vyžiadanej osoby v danom trestnom konaní v súlade s procesnými požiadavkami právneho poriadku štátu pôvodu vo formulári európskeho zatýkacieho rozkazu je totiž fakultatívnym dôvodom na odmietnutie vykonania európskeho zatýkacieho rozkazu. Ústavný súd uvádza, že v prípade sťažovateľky ide práve o takýto prípad odsúdenia *in absentia*, čo napokon potvrdzuje aj obsah jednotlivých Európskych zatýkacích rozkazov vydaných talianskou stranou (pozri obsah kolónky d) týchto zatýkacích rozkazov označených ako MAE č.1 až 3). Talianska strana v uvedených častiach formulára jednotlivých zatýkacích rozkazov síce vyznačila ako spôsob zaistenia práv obhajoby sťažovateľky spôsob predpokladaný § 23 ods. 3 písm. b) zákona o európskom zatýkacom rozkaze: „*vedomá si plánovaného konania splnomocnila právneho zástupcu, ktorý bol vymenovaný dotknutou osobou alebo ustanovený štátom, aby ju obhajoval v konaní, a tento právny zástupca ju v konaní obhajoval*“, kde uviedla aj meno advokáta, avšak sa nezaručila, a teda neuviedla, že išlo o postup súladný s procesnými požiadavkami právneho poriadku štátu pôvodu, teda právneho poriadku Talianskej republiky. V tomto kontexte nie je totiž podstatné, či v trestných konaniach vedených proti sťažovateľke pred súdom v Treviso figuroval pre ňu ustanovený obhajca (sťažovateľka výslovne tvrdí, že plnú moc v trestných konaniach žiadnemu obhajcovi neudelila), ale či k jeho ustanoveniu došlo na základe predchádzajúceho regulárneho postupu zodpovedajúceho procesným pravidlám právnej úpravy v Taliansku, tak ako to stanovujú už citované ustanovenia zákona o európskom zatýkacom rozkaze. Ústavný súd má totiž vzhľadom na okolnosti prípadu

sťažovateľky, tak ako vyplývajú s predloženého spisového materiálu, vážne obavy z možného porušenia záruk spravodlivého procesu v dotknutých trestných konaniach vedúcich k sťažovateľkinmu odsúdeniu. Tieto okolnosti vníma ústavný súd veľmi znepokojivo predovšetkým s ohľadom na okolnosť, že talianske súdy vykonali proti sťažovateľke tri po sebe nasledujúce samostatné trestné konania bez toho, aby sa pokúsili zaistiť osobnú prítomnosť sťažovateľky na vedenom procese prostredníctvom mechanizmu zakotveného v zákone o európskom zatýkacom rozkaze, ktorý umožňuje aj vydanie pre účely vedeného trestného stíhania. Otázky o kvalite obhajoby v trestných veciach sťažovateľky realizovanej prostredníctvom zrejme ustanoveného obhajcu navyše vyvoláva aj tá skutočnosť, že z troch vydaných odsudzujúcich rozsudkov bol opravným prostriedkom podľa všetkého napadnutý iba jeden z nich. Napokon ústavný súd v závere upozorňuje na svoju aktuálnu rozhodovaciu činnosť (pozri nálezh ústavného súdu č. k. I. ÚS 183/2019 z 11. februára 2020), v ktorej konštatoval, že relevantným dôvodom na nevykonanie európskeho zatýkacieho rozkazu je aj ochrana základných práv, a tento záver podporuje aj judikatúra Súdneho dvora Európskej únie, napr. rozsudok v spojených veciach C-404/15 a C-659/15 PPU z 5. apríla 2016 (Aranyosi a Căldăraru).

V.

Zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci

26. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti a svojim rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím boli porušené práva alebo slobody, takéto rozhodnutie zruší. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie. Keďže ústavný súd konštatoval porušenie označeného práva sťažovateľky zaručeného ústavou, tak ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, v zmysle § 133 ods. 2 a ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde namietané uznesenie najvyššieho súdu zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu), v ktorom je najvyšší súd viazaný právnym názorom ústavného súdu vysloveným v tomto rozhodnutí (§ 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

VI.

Trovy konania

27. Sťažovateľka si uplatnila aj náhradu trov konania pred ústavným súdom, ktoré jej vznikli v súvislosti s jej právnym zastúpením. Ústavný súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z obsahu súdneho spisu. Ústavný súd zároveň vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2019, ktorá bola 1 062 eur, keďže išlo o úkony právnej služby vykonané v roku 2020. Odmena za jeden úkon právnych služieb za rok 2020 v zmysle § 11 ods. 3 vyhlášky predstavuje sumu 177 eur. Takto stanovená odmena spolu s režijným paušálom 10,62 eur (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje sumu 187,62 eur za jeden úkon uskutočnený v roku 2020, za dva úkony právnych služieb (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti) predstavuje sumu 375,24 eur. Ústavný súd teda priznal sťažovateľke náhradu trov konania v sume 375,24 eur (bod 4 výroku rozhodnutia).

28. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je najvyšší súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. marca 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu